



Rada Miejska w Sochocinie

ul. Guzikarzy 9, 09-110 Sochocin

tel: 23 661 80 01, 23 661 80 13, 23 661 80 25 fax: 23 661 80 55

e-mail: gmina@sochocin.pl www.sochocin.pl

URZĄD GMINY w SŁUPNIE
W PŁYNĘŁO

2025-12-09

Nr. 00172 M. 1025 g/12.
podpis

A.0008.1.2025

Sochocin, 2 grudnia 2025 r.

Adresaci

wg rozdzielnika

W załączeniu przesyłam Uchwałę Nr XVI/136/2025 Rady Miejskiej w Sochocinie z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Kujawski

Załącznik:

Uchwała Nr XVI/136/2025 Rady Miejskiej w Sochocinie z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat.

Rozdzielnik:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Prezes Rady Ministrów,
- 3) Minister Rodziny i Polityki Społecznej,
- 4) Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej,
- 7) Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 8) Senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
- 9) Senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 10) Samorządy gminne z terenu województwa mazowieckiego,
- 11) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12) Unia Miasteczek Polskich,
- 13) Związek Miast Polskich.

UCHWAŁA Nr XVI/136/2025
RADY MIEJSKIEJ W SOCHOCINIE
z dnia 26 listopada 2025 roku

w sprawie stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) Rada Miejska w Sochocinie uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Miejska w Sochocinie wyraża stanowisko w sprawie konieczności zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Stanowisko, o którym mowa w § 1, kieruje się do:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Prezesa Rady Ministrów,
- 3) Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
- 4) Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej,
- 7) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 8) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
- 9) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 10) Samorządów gminnych z terenu województwa mazowieckiego,
- 11) Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12) Unii Miasteczek Polskich,
- 13) Związku Miast Polskich.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Sochocinie.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Kujawski

Załącznik

do UCHWAŁY Nr XVI/136/2025

RADY MIEJSKIEJ W SOCHOCINIE

z dnia 26 listopada 2025 roku

STANOWISKO

w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat

Zgodnie z art. 61 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2025 poz. 1302 ze zm.):

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a. w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium;
 - b. w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

2a. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w ust. 2.

3. W przypadku niewywiązywania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a, z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis art. 104 ust. 3-8 stosuje się odpowiednio.

W oparciu o art. 96 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej spoczywa na:

- 1) osobie i rodzinie korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej;
- 2) spadkobiercy osoby, która korzystała ze świadczeń z pomocy społecznej – z masy spadkowej;
- 3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi osoby korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej - jedynie w przypadku, gdy nie dokonano zwrotu wydatków zgodnie z pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w decyzji dla osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej.

Powyższe było już częściowo przedmiotem rozważań w odpowiedzi na interpelację nr 875 w sprawie zmian w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej i możliwości egzekwowania tych opłat, udzielonej przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pana Marcina Zielenieckiego z dnia 3 stycznia 2020 r. zgodnie z przyjętym w niej stanowiskiem przepisy ustawy o pomocy społecznej umożliwiają gminie, która poniosła koszty związane z pobytem mieszkańca w domu pomocy społecznej wystąpienie o zwrot wydatków, jakie poniosła z tego tytułu, z masy spadkowej spadkobiercy mieszkańca domu pomocy społecznej lub członka rodziny zobowiązanego do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, pod warunkiem, że spadkobierca przyjmie spadek i tylko w sytuacji gdy spadkodawca był zobowiązany do ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, a z tego obowiązku się nie wywiązywał.

Niestety przepis art. 96 ust. 1 nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków, jakie poniosła w sytuacji, gdy opłata wnoszona przez mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, tj. 70% jego dochodu nie wystarczała na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Art. 96 ust. 1 nie daje zatem możliwości wystąpienia o zwrot kwoty różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatą wnoszoną przez mieszkańca. Ta kwestia w ocenie Rady Miejskiej w Sochocinie wymaga jednak uregulowania.

Częstą praktyką, jaka zdarza się w naszej Gminie, ale i w innych gminach jest sytuacja, gdy osoba kierowana do domu pomocy społecznej posiada niewielki dochód, jednakże sumiennie wpłaca ustawowe 70% dochodu na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania, natomiast pozostałą część brakującej kwoty dopłaca gmina, która to różnica w odniesieniu do aktualnej stawki miesięcznej pobytu w DPS stanowi istotne obciążenie dla budżetu gminy. Na tę sytuację często nakłada się również fakt, że osoba skierowana do DPS przebywa w tym miejscu kilka a nawet kilkanaście lat. Podopieczni kierowani do domu pomocy społecznej bardzo często są samotni, ale dysponują własnym majątkiem np. w postaci gospodarstwa rolnego, który to majątek w oparciu o aktualne przepisy prawa poza sporadyczną darowizną na rzecz gminy, przechodzi na dalszych spadkobierców nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego.

Dla zobrazowania skali wydatków, jakie ponosi gmina pokrywając koszty pobytu osoby przebywającej w DPS, która płaci 70% ze swojego dochodu kosztów pobytu, niżej przedstawiamy średnie roczne wydatki gminy na 1 pensjonariusza. Średni, roczny koszt pobytu pensjonariusza w publicznym DPS, w 2024 r. wyniósł 50 644,50 zł. W 2025 r. koszty te wzrosły.

W ocenie Rady Miejskiej w Sochocinie konieczne jest:

- umożliwienie gminom dochodzenia zwrotu ponoszonej różnicy w kosztach pobytu mieszkańca w DPS z masy spadkowej, niezależnie od tego, czy mieszkaniowiec wywiązywał się z obowiązku wpłacania 70% dochodu,

- wzmocnienie instrumentów egzekucyjnych wobec członków rodziny zobowiązanych do współfinansowania kosztów,
- rozważenie systemowych rozwiązań, które w większym stopniu przeniosą finansowanie pobytu mieszkańców w DPS na budżet państwa.

Rada Miejska w Sochocinie apeluje do władz państwowych oraz parlamentarzystów o pilne podjęcie działań legislacyjnych, które pozwolą na odciążenie gmin w tym zakresie oraz zapewnią bardziej sprawiedliwy i efektywny system finansowania opieki w domach pomocy społecznej.

Podjęcie uchwały i skierowanie stanowiska do najważniejszych organów państwowych, parlamentarzystów oraz organizacji samorządowych jest wyrazem troski o sprawiedliwy podział zadań i odpowiedzialności finansowej pomiędzy państwem a samorządami oraz ma na celu ochronę interesów mieszkańców gminy.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Dariusz Kujański

